

TVUNGEN VOLDGIFT I ARBEJDSSTRIDIGHEDER I NEW ZEALAND OG AUSTRALIEN.

Af H. Høst.

Som bekendt har New Zealand og Australien været Foregangslande med Hensyn til Statsindgriben til Forebyggelse og Bilæggelse af Arbejdsstridigheder, idet Lovgivningen herom allerede paabegyndtes for snart 30 Aar siden. I den første Tid virkede Systemet godt, men i de senere Aar er den særlig blandt Arbejdsgiverne herskende Uvilje mod tvungen Voldgift vokset betydeligt saavel i Styrke som Omfang, og de vanskelige Aar for Industrien under Prisdalderperioden har endog bevirket, at Regeringerne i to Stater, New South Wales og South Australia, i Efteraaret 1922 fremsatte Lovforslag om Indskrænkninger i Voldgiftslovene. I førstnævnte Stat lykkedes det at indskrænke Voldgiftsdomstolens Omraade, medens det i South Australia fremsatte Lovforslag, der gik ud paa en fuldstændig Afskaffelse af Voldgiftsdomstolen, ikke gik igennem. Nærmere Enkeltheder om disse Lovforslag vil blive anført nedenfor under Omtalen af Forholdene i de enkelte Stater.

I New Zealand paabegyndtes Lovgivningen i 1894 med Oprettelsen af en Voldgiftsdomstol og er siden fortsat i samme Spor, medens der i Australien udviklede sig to Systemer: Lønningskommissionssystemet (wages boards) og Voldgiftssystemet, idet dog disse to Systemer i flere af Staterne er gaaet op i en højere Enhed. Det rene Lønningskommissionssystem findes nu i Staterne Victoria og Tasmania, og det rene Voldgiftssystem i Western Australia, medens begge Systemer er sammenarbejdet i New South Wales, Queensland og South Australia, saa at der i disse sidstnævnte Stater findes baade Lønningskommissioner og Voldgiftsdomstole. Endelig findes der en mellemstatlig Voldgiftsdomstol (the arbitration court of the Commonwealth), som afgør saadanne Spørgsmaal, der har Omraade ud over en enkelt Stats Grænser.

Lønningskommissionssystemet har til Hovedopgave at regulere Løn- og Arbejdsforholdene ved Kommissioner, der som Regel nedsættes for en særskilt Industri eller Gruppe af Industrier. Systemet behøver ikke at medføre Forbud mod Arbejdsstandsninger. Dette er saaledes ikke Tilfældet i Victoria, medens der i Tasmania er fastsat Straffe for Strejke eller Lockout vedrørende Spørgsmaal, hvorom en Lønningskommission har truffet Bestemmelse. — Under Voldgiftssystemet kan et Spørgsmaal egentlig først komme til Paakendelse ved Voldgiftsdomstolen, naar en Konflikt er udbrudt, men i de fleste Love er der givet Præsidenten for Voldgiftsdomstolen Ret til at indkalde Parterne til Forhandling, saa snart der opstaar et Konfliktspørgsmaal. Dette System medfører i sig selv Forbud mod Arbejdsstandsninger, og der er i alle Voldgiftslovene fastsat mere eller mindre strænge Straffe for Overtrædelse heraf.

I det følgende skal gives en kort Oversigt over Forholdene i New Zealand og Australien (The Commonwealth of Australia samt de enkelte Stater).

New Zealand. Som foran nævnt indførtes allerede i 1894 en Voldgiftsdomstol kombineret med et forudgaaende Mæglings-system ved Mæglingskommissioner (boards of conciliation). Denne Ordning er udførlig omhandlet i et Foredrag af *Sven Trier*, som er gengivet i nærværende Tidsskrift for 1904. I 1908 ændredes Loven paa Grund af forskellige større Strejker, der havde fundet Sted. Mæglingskommissionerne, som ikke virkede efter dens Hensigt, særlig efter at der var blevet Adgang til at indbringe Spørgsmaal direkte for Voldgiftsdomstolen uden om Kommissionerne, afskaffedes og i Stedet for indførtes Mæglingsraad, medens Voldgiftsdomstolen i Principet forblev uforandret. Dette skyldtes de gode Virkninger, som Loven af 1894 havde haft, idet der siden denne Lovs Vedtagelse kun havde været 23 Strejker af ialt 316 Dages Varighed og med et Antal af 1117 strejkende. Klagerne over, at de Arbejderne idømte Bøder for Overtrædelse af Voldgiftsdomstolens Kendelser, ikke kunde inddrives, blev ogsaa tilbagevist, idet det blev oplyst, at 84 pCt. af disse var blevet betalt; af de Arbejdsgiverne idømte Bøder var 88 pCt. blevet betalt. I 1913 ud-kæmpedes en Kamp mellem Arbejderne om Voldgiftssystemet, idet et syndikalistisk farvet Parti ønskede dette bragt til Ophør og den direkte Aktion indført. Kampen brød ud i Oktober 1913 og førte i November til Generalstrejke i Auckland, men denne brød sammen i Begyndelsen af Januar 1914, særlig paa Grund af Bøndernes og Regeringens Modstand. En særlig Lov

blev i Anledning af Strejkefeberen vedtaget i 1913 angaaende ikke registrerede Fagforeninger, hvorved der for disse indførtes et Mæglingssystem med eventuel paafølgende hemmelig Afstemning blandt Arbejderne til Afgørelse af, om Iværksættelse af Arbejdsstandsningen skulde finde Sted eller ej. Loven er imidlertid blevet meget lidt benyttet. — Hvad der særlig i den senere Tid er klaget over i New Zealand er, at Minimallønningerne bliver ansat saa højt, at de faktisk bliver Normallønnings, og Arbejdsdepartementet har udtalt, at for ufaglærte eller delvis faglærte Arbejdere kan en Fastsættelse af en Normalløn være praktisk, men for faglærte Arbejdere burde der være andre Organisationer (eventuelt Bedriftsraad) til at fastsætte de enkelte Arbejders Løn udover Minimallønnen efter Arbejdernes Dygtighed.

The Commonwealth of Australia. En mellemstatlig Voldgiftsdomstol for Konflikter med Omraade ud over en enkelt Stats Grænser oprettedes ved en Lov af 1904. Grundlaget for saavel denne Voldgiftsdomstol som Voldgiftsdomstolene i de enkelte Stater er, at der foretages Indregistrering af Foreninger af Arbejdere og Arbejdsgivere eller enkelte Arbejdsgivere, der beskæftiger et vist Antal Arbejdere, da saadanne indregistrerede Foreninger er nødvendige for at kunne administrere Loven. Lovens Bestemmelser kan imidlertid anvendes, selvom kun en af Parterne er indregistreret. For at opmuntre til Indregistrering gav Loven den mellemstatlige Voldgiftsdomstol Ret til at give indregistrerede Foreningers Medlemmer (eller indregistrerede Arbejdsgivere) Fortrinsret ved Tilbud om Tjeneste eller Beskæftigelse. En saadan Ret tilkommer ogsaa Voldgiftsdomstolene i New South Wales og Queensland, men derimod ikke i South Australia og Western Australia og heller ikke Lønningskommissionerne i Victoria og Tasmania. For Brud paa den mellemstatlige Voldgiftsrets Kendelser er fastsat Bødestraffe for saavel Arbejdsgivere som Arbejdere, og Organisationerne hæfter for disse. Strejker og Lockouter er forbudt, men da der ikke kan rejses Tiltale herfor uden Rettens Samtykke, og da saadant Samtykke endnu aldrig er givet, virker de af Retten fastsatte Lønninger i Praksis som Minimallønninger. Endelig skal anføres, at Retten ikke blot kan paadømme indklagede Sager, men ogsaa selv kan indkalde Parterne. — Den mellemstatlige Lov er gentagne Gange blevet ændret. Særlig har Spørgsmaalet om, hvornaar et Spørgsmaal kan indbringes for den mellemstatlige Voldgiftsdomstol, ført til Kompetencekonflikter med Enkeltstaterne. Det forekom saaledes, at en Fag-

forening indbragte et Spørgsmaal direkte for Forbundsvoldgiftsdomstolen og her opnaaede højere Løn end Voldgiftsdomstolen i dens Hjemstat havde tilkendt for ganske tilsvarende Arbejde. Der blev derfor i November 1921 truffet en Forbundsbeslutning, i Henhold til hvilken der nedsattes en af Forbunds- og Enkeltstatsdommere bestaaende blandet Ret, som fremtidig for hele Australien skal fastsætte Grundlevlønnen (basis work) og Normalarbejdsugens Længde (standard work week) og tillige afgøre, om der i et givet Tilfælde foreligger en mellemstatlig eller en indrestatlig Arbejdskonflikt samt endelig fungere som Appelret. — Ved en Lov af September 1920 (the industrial peace act) er der tillagt Generalguvernøren Bemyndigelse til at oprette forskellige Mæglingsraad til Afværgelse af Arbejdsstridigheder, der gaar ud over en enkelt Stats Grænser. Endelig skal det nævnes, at der i Følge en Lov af 1920 er blevet udnævnt en „Public Service Arbitrator“, der fungerer som Voldgiftsdommer i alle Spørgsmaal vedrørende Forbunds-Tjenestemænd.

Victoria. I Victoria paabegyndtes Lovgivningen allerede i 1896, for en stor Del foranlediget ved en af en Parlamentskommission i 1893 afgivet Rapport vedrørende „Udsvedningssystemet i Hjemmearbejdet“ i Melbourne. Ved Loven af 1896 indførtes Lønningskommissioner til Fastsættelse af Lønningerne for Arbejdere i forskellige Industrier, der var bekendt for lave Lønninger (Beklædnings- og Møbelindustri, Bagerier). Hver Lønningskommission bestod af en Formand og et lige stort Antal Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere, valgt af disse. Da disse valgte Repræsentanter viste sig at være for meget bundne til deres Vælgere, indførtes den Ændring, at de skulde udnævnes af Regeringen. Kommissionernes Kendelser skulde efter en i 1903 indført Bestemmelse baseres paa, hvad ansete Arbejdsgivere (reputable employers) betalte, men dette er senere atter ophævet. Iøvrigt udvidedes Lovens Omraade ved forskellige Tillægslove; de nugældende Bestemmelser er samlet i en Lov af 1915 med Tillæg af 1919, 1920 og 1922. I selve Loven er fastsat en ugentlig Minimumsløn. Lønningskommissionernes Afgørelser kan indankes for en Appelret, men som foran omtalt er der ikke Forbud mod Arbejdsstandsninger. Saadanne finder dog faktisk ikke Sted i større Omfang; saaledes kunde Regeringen ved Forelæggelse af et Lovforslag i 1911 pege paa, at der i de sidste 10 Aar kun havde fundet en enkelt Arbejdsstandsning Sted i de Fag, der havde været inddraget under Lønningskommissionerne.

I det følgende skal meddeles, hvorledes Lønningskommissionssystemet føres ud i Praksis i Victoria og i Hovedsagen i de andre australske Stater med dette System.

Før en Lønningskommission oprettes vedtages som Regel en Resolution herom i begge de lovgivende Forsamlinger, idet det ofte vil være nyttigt for Ministeren at kunne henvise til, at Oprettelsen er godkendt af Lovgivningsmagten. Initiativet til Oprettelsen kan enten udgaa fra Arbejdsgiverne eller Arbejderne eller begge disse i Forening eller endelig fra Administrationen. Grunden til at Arbejdsgiverne ønsker Oprettelsen af en Lønningskommission vil som Regel være illoyal Konkurrence, medens Grunden, naar Oprettelsen ønskes af Arbejderne, er lave Lønninger eller Udnyttelse af unge Arbejdere. Bekendtgørelsen om en Lønningskommissions Nedsættelse indeholder Bestemmelse om Antallet af Kommissionens Medlemmer; dette skal være mindst fire og højst ti. Gennem Dagspressen opfordrer Ministeren Arbejdsgivere og Arbejdere til at udpege Repræsentanter til Kommissionen. Hvis der indkommer Forslag om flere Repræsentanter end der skal være Medlemmer, udvælger Ministeren blandt de foreslaede det nødvendige Antal. Navnene paa disse offentliggøres, og hvis der ikke inden 3 Ugers Forløb gøres Indsigelse mod de udpegede af mindst en Femtedel af de Arbejdsgivere eller Arbejdere, Kommissionen skal træffe Bestemmelser for, er de Medlemmer af Kommissionen. Hvis der gøres Indsigelse, bliver der afholdt Valg. Medlemmerne af Kommissionen udnævner en Formand, men forsaavidt de ikke kan blive enige, udnævnes han af Administrationen. Beslutninger i Kommissionen tages med almindelig Stemmerflerhed; Formanden afgiver kun sin Stemme, hvis Stemmerne staar lige. Ministeren kan suspendere en Kendelse, som han mener vil virke uheldigt, dog ikke udover seks Maaneder, og Lønningskommissionen skal da efter Udløbet af det fastsatte Tidsrum tage Sagen op til Beslutning igen. Ligeledes kan Ministeren indbringe enhver Kendelse for en Appelret, bestaaende af en Højesteretsdommer, som er udnævnt for et bestemt Tidsrum, samt en Repræsentant for Arbejdsgiverne og en for Arbejderne, udnævnt af Administrationen for hver enkelt Sag. En Kendelse kan ogsaa appelleres til denne Ret af et Flertal af Arbejdsgiverne eller af Arbejderne i Lønningskommissionen eller af en eller flere Arbejdsgivere, der tilsammen beskæftiger mindst 25 pCt. af Fagets Arbejdere eller endelig af 25 pCt. af Fagets Arbejdere. Denne Rets Kendelser er endelige, og der er fastsat strenge Straffe for Overtrædelse heraf.

New South Wales. I 1901 vedtoges en Lov om tvungen Voldgift, efter at en frivillig Voldgift, der indførtes i 1892, havde vist sig ikke at faa nogen Betydning. Strejker og Lockouter blev forbudt, men retslig Tiltale for Iværksættelse af Arbejdsstandsning kunde kun rejses med Voldgiftsrettens Samtykke, og dette blev kun sjældent givet. I de Aar denne Voldgiftsdomstol virkede, klagedes der særlig over, at Sagerne ikke afgjordes med tilstrækkelig Hurtighed, og i 1908, da Loven udløb, gennemførtes mod Arbejderpartiets Ønske en ændret Ordning, idet der oprettedes et omfattende Lønningskommissionssystem. Til Trods for denne Lovs absolutte Forbud mod Strejker og Lockouter og strenge Bødebestemmelser herfor, paafulgte Loven af Strejker i stort Antal og Omfang, og næste Aar gennemførtes derfor en Lov om Strejker i særlig vigtige Industrier, som f. Eks. Kulmineindustrien. I Følge denne Lov kunde der idømmes Straf af indtil 12 Maaneders Fængsel for Anstiftelse af Strejker samt for Deltagelse i Strejkemøder. Umiddelbart efter Lovens Vedtagelse strejkede imidlertid samtlige Kulminearbejdere i New South Wales, og Lovens Straffebestemmelser viste sig ganske uanvendelige. Efter at Arbejderpartiet var kommet til Magten blev i 1912 en ny Lov vedtaget, som ophævede de haarde Straffebestemmelser og indførte det blandede System: Lønningskommissioner i Forbindelse med en Voldgiftsdomstol. Praktisk talt er alle Afgørelser i de sidste Aar truffet af Voldgiftsretten. Senere er Loven undergaaet forskellige Ændringer; saaledes blev i 1919 Stats-tjenestemænd inddraget under den. Rolige Forhold kom der imidlertid stadig ikke i New South Wales, hvorfor Misfornøjelsen med den herskende Lovgivning voksede, saa at der i Efteraaret i Fjor af Regeringen fremsattes Forslag til en Indskrænkning af den tvungne Voldgift, hvilket førte til en Lov af 24. Nov. 1922. Dennes væsentligste Bestemmelser gik ud paa, at Statsfunktionærer og Landarbejdere blev undtagne fra Bestemmelserne om tvungen Voldgift, samt at Voldgiftsretten fik Bemyndigelse til, hvor det er godtgjort, at Gennemførelsen af en Kendelse eller Arbejdsoverenskomst har medført eller vil medføre alvorlig Arbejdsløshed i en Industri, og Retten anser det for at være i Arbejdernes Interesse: at undlade at afsige nogen Kendelse, eller at ophæve eller annullere en tidligere afsagt Kendelse eller bestaaende Arbejdsoverenskomst, eller endelig fra en saadan at undtage Arbejdsgivere og Arbejdere, hvor Arbejderne er eller maatte blive berettigede til Andel i Bedriftens Udbytte.

Hvor stor Betydning denne sidst vedtagne Lov vil faa

er vanskeligt at sige med Bestemthed, da det jo for en stor Del vil afhænge af, hvor meget Retten vil kræve for at anse det som godtgjort, at det er en bestaaende Kendelse eller Arbejdsoverenskomst, der har bevirket en konstateret alvorlig Arbejdsløshed i en Industri. Forsaauidt det vil blive forlangt, at der føres virkeligt Bevis herfor, vil Lovens Bestemmelser om Voldgiftsrettens Bemyndigelse i disse Tilfælde sikkert ikke komme til at betyde meget.

Tasmania. Ligesom i Victoria er det her det rene Lønningskommissionssystem, der er gældende. Oprindeligt kunde Lønningskommissioner kun nedsættes i Følge Parlamentsbeslutning, men i 1920 blev der givet Guvernøren Beføjelse til ogsaa udenfor Parlamentssessionerne at oprette saadanne. Strejker og Lockouter er forbudt, og for Overtrædelse heraf er der fastsat Bødestrafte saavel for Organisationer som for Enkeltpersoner. — I de senere Aar er der fremvokset en Del Modstand mod Ordningen, idet Arbejdsgiverne hævder, at Lønningskommissionerne har bevirket en alt for stor Stigning i Lønningerne.

South Australia. I denne Stat vedtoges den første Lov om tvungen Voldgift i Australien, men den kom ikke til at betyde noget, idet den kun gjaldt indregistrerede Fagforeninger og Arbejdsgivere, og da ingen Arbejdsgivere lod sig indregistrere, kunde der ingen Sager rejses mod dem. I 1912 indførtes det blandede System med Lønningskommissioner og en tvungen Voldgiftsdomstol. I Praksis er alle Afgørelser i de senere Aar truffet af Voldgiftsdomstolen. I Efteraaret 1922 fremsattes, som foran nævnt, af Regeringen Lovforslag om Ophevelse af den tvungne Voldgift. Forslaget gik ud paa at afskaffe Lønningskommissioner og Voldgiftsdomstol og i Stedet for oprette Forligs- eller Mægling Kommissioner (conciliation boards). Før og under Mæglingen skulde Strejker og Lockouter være forbudt, men forsaavidt Mæglingen ikke førte til noget Resultat, skulde det staa Parterne frit for at iværksætte Arbejdsstandsning. Dog skulde Kommissionen i sidstnævnte Tilfælde til Regeringen afgive en Indstilling til Offentliggørelse om sit Syn paa den foreliggende Sag. Iøvrigt gik Forslaget ud paa, at der ikke skulde være nogen Minimumsløn (living wage), og at Bestemmelserne ikke skulde omfatte Kontorfolk og Landarbejdere.

Ved Forelæggelsen udtalte Statens Premierminister, Sir Henry Barwell, at tvungen Voldgift havde vist sig ikke at kunne forebygge Strejker, men i Virkeligheden havde øget

disses Antal betydeligt, ligesom den havde Ansvaret for den stærke Uvilje og Bitterhed, der herskede mellem Arbejdsgiver og Arbejder. Der fandtes ikke effektive Midler til at gennemtvinge de i Voldgiftslovene fastsatte Straffe, og Resultatet var hyppigt, at Arbejderne ikke efterkom Kendelserne, naar disse ikke gav dem alt, hvad de ønskede. Hvad der fremfor alt andet var Grunden til, at tvungen Voldgift fordømmes af alle tænkende Mennesker i Samfundet, var den Tilstand af industrielt Kaos, hvori Australien var i Færd med at glide ind, og for hvilken det tvungne Voldgiftssystem for en stor Del bar Ansvaret. Tvungen Voldgift syntes at virke godt nok i de gode Aar, hvor enhver Lønningsforhøjelse kunde føres over paa Publikum, men Tiderne havde skiftet, saa at Industrien maatte befries for alle Restriktioner for at kunne opnaa en sund Basis for sin Virksomhed, og en saadan Basis kunde naaes ved frivillige Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Forslaget mødte imidlertid stærk Modstand i Parlamentet — særlig fra Arbejderpartiets Side —, idet det blev benægtet, at den tvungne Voldgift havde øget Strejkernes Antal, ligesom man hævdede, at Australien var langt bedre stillet i denne Henseende end andre Steder i hele Verden. Modstanden gjaldt mest Afskaffelsen af Lønningskommissionerne, og Regeringen søgte da at gennemføre Voldgiftsdomstolens Afskaffelse ved at ændre Lovforslaget saaledes, at denne afskaffedes og erstattedes med et forbedret System af Lønningskommissioner. Dette Forslag fik Flertal i Parlamentet, men i Forbindelse med et Ændringsforslag, som bragte Statstjenestemænd ind under Lønningskommissionerne, og da Regeringen ikke vilde acceptere dette, maatte den efter en langvarig Debat, under hvilken en Række nye Ændringsforslag blev fremsat, lade Lovforslaget falde.

Western Australia. Western Australia er den eneste Stat i Australien med rent Voldgiftssystem. Den første Voldgiftsdomstol indførtes ved en Lov af 1900, ændret i 1902 og 1909. Loven fulgte de samme Principer som den New Zealandske Voldgiftslov med et System af Forligskommissioner i de forskellige Distrikter og en fælles Voldgiftsdomstol. Disse Kommissioner viste sig imidlertid ligesom i New Zealand ikke at være deres Opgave voksen, og ved en ny Lov af 1912 blev de afskaffet.

Queensland. I denne Stat findes det blandede System med saavel Lønningskommissioner som Voldgiftsdomstol, men

ligesom i de øvrige Stater med denne Ordning (New South Wales og South Australia) er praktisk talt alle Afgørelser i de senere Aar truffet af Voldgiftsdomstolen.

Som det vil ses af det foregaaende, har New Zealand og Australien saaledes ved Lovgivningen lige siden Midten af Halvfemserne søgt at hindre Arbejdsstandsninger. Til at begynde med lykkedes dette ogsaa omtrent, men i de senere Aar har der fundet ikke saa faa Arbejdsstandsninger Sted. I nedenstaaende Oversigt er for Australien angivet Antallet af Arbejdsstandsninger, Antallet af de af Arbejdsstandsningerne berørte Arbejdere samt det ved Arbejdsstandsningerne medførte Tab af Arbejdsdage i hvert af Aarene 1913—21 samt i de første 2 Kvartaler af 1922.

Aar	Antal Arbejdsstands- ninger	Antal Arbejdere	Tab af Arbejdsdage
1913	208	50.283	623.528
1914	337	71.049	1.090.395
1915	358	81.292	583.225
1916	508	170.683	1.678.930
1917	444	173.970	4.599.658
1918	298	56.439	580.853
1919	460	157.591	6.308.226
1920	554	155.566	1.872.065
1921	624	165.101	956.617
1. Kvartal 1922	120	29.550	145.402
2. - - -	99	22.240	113.439

Det fremgaar af Oversigten, at 1921 var det Aar, i hvilket der fandt flest Arbejdsstandsninger Sted, medens Aaret 1919 opviser langt det største Antal tabte Arbejdsdage. Til Bedømmelse af Tallene skal oplyses, at Antallet af Fagforeningsmedlemmer i Australien ved Udgangen af Aaret 1913 udgjorde ca. 500.000 og ved Udgangen af 1921 godt 700.000. Af disse 700.000 Arbejdere regnes 623.000 at arbejde under Vilkaar, fastsat af Voldgiftsdomstole eller Lønningskommissioner.

I efterfølgende Oversigt er for Aarene 1913—21 som Helhed for hver enkelt Stat meddelt tilsvarende Oplysninger som ovenfor og desuden er tilføjet en Kolonne, der angiver Antallet af Fagforeningsmedlemmer ved Udgangen af Aaret 1921 i hver enkelt Stat.

	1913—21			Antal Fagforeningsml. ved Udg. af 1921
	Antal Arbejdsstandsninger	Antal Arbejdere	Tab af Arbejdsdage	
New South Wales.....	2562	785.242	11.865.658	285.638
Victoria	386	127.671	3.014.109	195.971
Queensland	396	75.900	1.523.756	103.786
South Australia	190	27.519	651.687	55.701
Western Australia	179	56.925	1.022.325	45.334
Tasmania	53	7.527	202.470	15.842
Northern Territory	22	920	11.662	737
Federal Territory	3	270	1.830	—
Commonwealth	3791	1.081.974	18.293.497	703.009

Under Hensyn til det i hver Stat beskæftigede Antal Arbejdere vil det ses, at New South Wales har haft langt de fleste, de mest omfattende og de langvarigste Arbejdsstandsninger. Særlig i 1921 var der her en meget stærk Stigning i Antallet af Arbejdsstandsninger. New South Wales' ugunstige Stilling skyldes imidlertid den store Kulmineindustri i denne Stat, idet der dels forekommer særlig mange Arbejdsstandsninger i Kulmineindustrien og dels har været forholdsvis flere Arbejdsstandsninger i Kulmineindustrien i New South Wales end i de andre australske Stater. Bortset fra denne Industri er Antallet af Arbejdsstandsninger ikke forholdsvis større i New South Wales end i de andre Stater. — I Victoria, hvor der i Modsætning til New South Wales lovligt kan etableres Strejke og Lockout, var der i det i Oversigten omhandlede Tidsrum det forholdsvis færreste Antal Arbejdsstandsninger, men disse medførte til Gengæld et ret stort Tab af Arbejdsdage.

Til Oplysning med Hensyn til den australske Lovgivnings Indflydelse paa Arbejdslønnens Størrelse skal anføres følgende Oversigt for Aarene 1911—21, udvisende Indexantal for den nominelle Arbejds løn, Pengenes Købeevne og den effektive Arbejds løn med Aaret 1911 som Udgangspunkt (= 1000).

Aar	Indexantal for Arbejds løn	Prisindex	Indexantal for effektiv Løn
1911	1000	1000	1000
1912	1051	1101	955
1913	1076	1104	975
1914	1085	1140	952
1915	1102	1278	862
1916	1184	1324	894
1917	1252	1318	950
1918	1296	1362	952
1919	1462	1510	968
1920	1752	1785	982
1921	1844	1697	1087

Den effektive Løn faldt i Krigens første Aar til og med 1915 for derefter at stige i hele Resten af den omhandlede Periode, men først i 1920 naaede den en Ubetydelighed op over Størrelsen i 1913 for derpaa i 1921 at stige ret betydeligt op over denne Størrelse. I 1ste Halvaar 1922 faldt Lønnen noget (se nedenfor). Lønbevægelsen synes saaledes i Australien at have fulgt nogenlunde samme Retningslinier som i Lande uden statslig Regulering, om end i en Del mere afdæmpet Skikkelse. Saaledes naaede den reelle Løn i Danmark først Lavpunktet en Del senere end 1915, medens til Gengæld Stigningen her vel nok blev noget større end i Australien, ligesom Nedgangen i Lønnen begyndte langt tidligere her end 1922.

Medens ovenstaaende Indextal for Arbejdsløn er baseret paa beregnede Lønninger, er nedenfor anført Indextal for den faktisk udbetalte Arbejdsløn pr. 30. April 1914, pr. 31. Decbr. 1921 og pr. 30. Juni 1922.

	mandlige Arbejdere	kvindelige Arbejdere
30. April 1914	1000	1000
31. Dec. 1921	1715	1790
30. Juni 1922	1675	1770

De anførte Indextal gælder Ugelønninger, men da Arbejdstiden samtidig er forkortet, er Stigningen noget større for Timelønninger. For mandlige Arbejdere var den normale ugentlige Arbejdstid saaledes gennemsnitlig 46,22 Timer pr. 31. Dec. 1921 mod 48,93 Timer pr. 30. April 1914. Indextallene pr. 31. Dec. 1921 for henholdsvis mandlige og kvindelige Arbejdere var for Timelønninger 1779 og 1923 mod 1715 og 1790 for Ugelønninger. — Den faktisk udbetalte Timeløn udgjorde pr. 31. Dec. 1921 for henholdsvis mandlige og kvindelige Arbejdere gnstl. ca. 2 sh. og 1 sh.

I New Zealand har Forholdene udviklet sig paa en noget tilsvarende Maade som i Australien, idet der for Arbejdsstandsningernes Vedkommende dog er en væsentlig Forskel med Hensyn til Aaret 1913, der i New Zealand som foran omtalt, var et Kriseaar for Voldgiftssystemet. Medens der indtil 1910 saa godt som ikke fandt Arbejdsstandsninger Sted, fremgaar Antallet af disse samt Antallet af de af Arbejdsstandsningerne berørte Arbejdere af følgende Oversigt:

Aar	Antal Arbejdsstandsninger	Antal Arbejdere
1910	15	255
1911	22	1.375
1912	24	5.746
1913	73	13.400
1914	20	4.089
1915	8	295
1916	15	899
1917	45	2.734
1918	40	4.056
1919	45	4.030
1920	75	9.612
1921	77	10.433

1913 var saaledes det Aar, hvor der var flest Arbejdere, der var berørt af Arbejdsstandsninger, og i Virkeligheden var der ogsaa et større Antal Konflikter end i 1920 og 1921, idet nogle af de i 1914 registrerede paabegyndtes i 1913. Ligesom i Australien udviser 1920 og 1921 en betydelig Stigning i Antallet af Arbejds konflikter; for disse to Aar foreligger Opførelse over det ved Arbejdsstandsningerne forvoldte Tab af Arbejdsdage, hvilket var henholdsvis 54.735 og 119.208. — Antallet af Fagforeningsmedlemmer var ved Slutningen af den omhandlede Periode ca. 75.000.

Med Hensyn til Arbejdslønnens Størrelse skal anføres følgende Index tal (1909—13 = 1000):

Aar	Index tal for Arbejds løn	Index tal for effektiv Løn
1909	981	1009
1910	989	998
1911	993	1010
1912	1004	987
1913	1033	996
1914	1078	1015
1915	1137	956
1916	1169	937
1917	1222	908
1918	1264	881
1919	1360	904
1920	1470	850
1921	1677	927
1922	1716	1136

Den effektive Arbejds løn faldt fra 1914 til og med 1918 for at stige lidt i 1919 og derefter falde ret stærkt i 1920, i hvilket Aar den kun udgjorde ca. 85 pCt. af Lønnen i 1911 mod 98 pCt. i Australien. Til Gengæld var der ret stærk Stig-

ning i den effektive Løn i 1921 og særlig i 1922, i hvilket sidste Aar der som foran anført var et mindre Fald i Australien.

I det store og hele maa Lovgivningen i New Zealand og Australien paa det her omhandlede Omraade siges at have været ret tilfredsstillende, selv om de Forventninger, man nærede til den ved dens Indførelse, kun gik i Opfyldelse for de første Aars Vedkommende. Lovgivningen er vokset frem og har udviklet sig med Tilslutning af et stort og indflydelsesrigt Arbejderparti, og i en Aarrække virkede den under gode Konjunkturer i Ly af en protektionistisk Toldlovgivning. I de senere Aar er Modstanden mod den, som foran nærmere paavist, vokset betydeligt, idet den under de nedadgaaende Konjunkturer efter Arbejdsgivernes Mening har hindret dem i at faa nedsat Lønningerne saa stærkt, som Forholdene krævede.

Med Hensyn til selve Spørgsmaalet om Ønskeligheden af tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder maa man gøre sig to Ting klart: ¹⁾ om de ved Voldgift truffne Afgørelser bliver bedre og mere retfærdige end frivillige Overenskomster mellem Parterne og ²⁾ om Afgørelserne kan gennemføres i Praxis.

ad 1. Voldgiftskendelsernes Brugbarhed og Retfærdighed afhænger i overordentlig høj Grad af, hvilke Personer der fungerer som Opmand i Voldgiftsretterne, og det vil sikkert ikke blive let i Længden at finde dertil egnede Mænd, der er villige til at paatage sig dette Arbejde. Foruden betydelig Indsigt i økonomiske og sociale Forhold kræves der ganske særegne personlige Egenskaber til dette vanskelige Hverv, hvor Parterne ofte med Flid vil søge at vildlede i Stedet for at vejlede Opmanden. Hertil kommer den store Betydning en Afgørelse kan faa, idet den kan være afgørende for en hel Industris og for et meget stort Antal Arbejders Velfærd, og en Opmands Ansvar er derfor meget større end en Dommers Ansvar i Almindelighed; samfundsmæssigt set er en fejlagtig Afgørelse her langt uheldigere end en Fejltagelse fra en almindelig Dommers Side, f. Eks. at en uskyldig Mand bliver dømt til Døden.

Bortset fra det her omhandlede Personspørgsmaal maa det siges, at der ved Voldgift opnaas det gode, fremfor Ordningen ved frivillige Overenskomster, at det er en Støtte for den i den givne Situation svagere Part, at Afgørelsen træffes af en upartisk Trediemand, og megen Ubillighed kan derved forhindres, idet det meget let ellers kan forekomme, at en af Parterne praktisk talt er nødsaget til eller bliver tvunget til at tage hvilket som helst Vilkaar, der bydes eller kræves af den anden

Part. For Arbejderne er der imidlertid den Fare ved Voldgift, at den Fremgang, der normalt er og bør være i den arbejdende Klasses økonomiske Kaar i et fremadskridende Kultursamfund, let standses eller i hvert Fald hæmmes, da en Voldgiftsret let som Udgangspunkt vil tage Lønningerne paa et bestemt Tidspunkt og ved Bedømmelsen af de foreliggende Forhold ikke tage tilstrækkeligt Hensyn til det her anførte Moment.

ad 2. Berettigelsen for Samfundet til at gennemføre Regler, hvorved Selvbestemmelsesretten fratages to store Samfundsklasser i deres vigtigste Livsinteresser, maa hovedsagelig begrundes i de store Ulemper Arbejdsstridigheder forvolder hele Samfundet, og hvis de voldgiftsmæssige Afgørelser ikke kan gennemtvinges, og Arbejdsstridighederne saaledes ikke undgaas, bortfalder Berettigelsen for Voldgiften. I Australien og New Zealand er det i de senere Aar gaaet en Del tilbage med Hensyn til Gennemførelsen af Voldgiftskendelserne, hvad ogsaa de senere Aars ret store Antal Arbejdsstridigheder viser. Overfor Arbejdsgiverne kan Opfyldelsen af de fastsatte Bestemmelser som Regel gennemføres, men overfor Arbejderne er det umuligt, naar disse ikke vil rette sig efter dem. I Praksis er det ugørligt at sætte flere Tusinde Arbejdere i Fængsel, og Straffebestemmelser om f. Eks. Tab af almindelige borgerlige Rettigheder vil sikkert ikke vise sig tilstrækkelige. Dette er den væsentligste Indvending mod hele Voldgiftssystemet og gør det særlig vanskeligt at benytte under nedadgaende Konjunkturer.

Som Følge af den i de senere Aar i Australien fremvoksede øgede Modstand mod tvungen Voldgift er der endog fornylig dannet en Organisation „Single Purpose League“ med det Formaal at faa det tvungne Voldgiftssystem afløst af et Mæglingssystem. Til Trods for denne Bevægelse og til Trods for de Forsøg, der af Regeringerne i New South Wales og South Australia er gjort paa at faa det nuværende System ændret, synes der ikke at være nogensomhelst Udsigt til større Forandringer i den nærmeste Fremtid. Saaledes synes en Udtalelse i Generalguvernørens Aabningstale i Parlamentet i The Commonwealth i Juli i Fjor nærmest at pege hen mod en yderligere Udvidelse af den føderale Voldgiftsdomstols Myndighed, og i samme Retning gaar f. Eks. Udtalelser af den for nylig efter 14 Aars Virksomhed afgaaede Præsident for den føderale Voldgiftsdomstol, Dommer H. B. Higgins, der mener det hævet over enhver Tvivl, at den nuværende Lovgivning angaaende dette Spørgsmaal vil blive fortsat.

Synes der saaledes ikke at være Sandsynlighed for, at

Australien vil gaa bort fra Voldgiftssystemet, er der til Gengæld heller ikke megen Sandsynlighed for, at andre Lande i større Udstrækning vil gaa over til dette System. Forholdene ligger andre Steder ganske anderledes end i Australien, hvor Industrien saa at sige er opvokset med Voldgift, og i vist nok alle andre Lande er saavel Arbejdsgivere som Arbejdere Modstandere af et saadant Indgreb i deres vigtigste Livsinteresser. I Norge, hvor tvungen Voldgift i de senere Aar et Par Gange har været etableret (en udførlig Fremstilling herom er givet i et Foredrag af den norske Forfatter Inge Debes, som er gengivet i Tidsskriftet „Samtiden“ Nr. 2 og 3/1923), har Loven derom ganske vist vundet Tilslutning skiftevis fra det konservative Parti og Arbejderpartiet, men dette maa ses paa Baggrund af de uhyre økonomiske Forskydninger, Verdenskrigen og Aarene derefter medførte, og kan ikke opfattes som Udtryk for Tilslutning til selve Tanken om statslig Indgriben i disse Forhold, men kun som Udtryk for, at disse Partier mente, det var i deres Interesse at give deres Tilslutning paa de paagældende Tidspunkter. Det er muligt, ja vel sandsynligt, at tvungen Voldgift en Gang bliver almindelig, idet et Samfund som saadant ikke i Længden kan vedblive at finde sig i de Forstyrrelser og Rystelser, som omfattende og langvarige Arbejdskampe medfører, og hvorved hele Landet lider saa stor Skade, men før man kan gaa dertil, maa der skabes større Samfølelse mellem Arbejdsgivere og Arbejdere end Tilfældet er nu, og Begyndelsen maa sikkert gøres med koncessionerede Virksomheder, hvor Skaden og Forstyrrelserne for Samfundet ved Arbejdsstandsninger som Regel er størst, hvor tvungen Voldgift kan gøres til Betingelse ved Meddelelse af Koncessionen, og hvor Arbejderne ofte indtager en mere fast knyttet Stilling til Virksomheden end andetsteds i det private Erhverv.